

ПРОГРАМА

**ЗА ОВЛАДЯВАНЕ
ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ
КУЧЕТА НА
ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА ДЕВНЯ**

2026 – 2030 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

IV. МЕТОДОЛОГИЯ, МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

VII. МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

VIII. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

IX. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Разработването и приемането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината се налага поради това, че проблемът с безстопанствените кучета на територията на община Девня, както и на територията на Република България е сериозен за обществото и има многостранни измерения – здравни, социално-битови, икономически и екологични. В съответствие с разпоредбите на Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България е вменено на общините да разработват и прилагат Общински програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета. Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Девня и план за действие са изготвени в изпълнение на чл. 40, ал.3 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД). Програмата се основава на принципите, заложи в Закона за защита на животните, във връзка с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

Овладяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и намаляване на броя им до минимум. Популацията на безстопанствените кучета се състои от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор, които водят до рискове за населението, като се създава опасност от пренасяне

на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от шума и предизвикват страх сред гражданите. Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Част от проблема с безстопанствените кучета е тяхното физиологично състояние, като същите страдат от болести, глад и студ, и биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани. Налице е недостатъчна грижа и нехуманно отношение към тях. Действията от страна на общината за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време не са постигнати задоволителни резултати. Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, въвежда интегриран, цялостен, дългосрочен подход на национално ниво, целящ управление на съществуващите популации от безстопанствени животни.

Принципите, на които се основава Програмата, съгласно чл. 40а, ал. 1 от Закона за защита на животните са:

- Постигане на здравословна среда за гражданите на Република България и подобряване хуманното отношение към животните;
- Управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин чрез масова кастрация.

През последните години „проблемът“ с безстопанствените кучета се нареди като един от сериозните проблеми за повечето населени места в страната. Все още не може да се намери цялостно и трайно решение на проблема. Успехът на програмата за овладяване популацията на бездомни кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1.Цели:

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета и план за действие на територията на община Девня за периода 2026-2030 г., цели установяване на дългосрочни и ефективни мерки, които ще доведат до овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, чрез:

- а) прилагане на механизмите за ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната, предвидени в българското законодателство;
- б) прилагане на механизмите за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;
- в) повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация.

2. Задачи на програмата:

2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното им изчезване, чрез набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;

2.2. Контрол върху отглеждането на домашните кучета, чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните;

2.3. Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

2.4. Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически/физически лица);

2.5. Масова кастрация на безстопанствените кучета в общината;

2.6. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината;

2.7. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;

2.8. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета;

2.9. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Девня се очакват следните резултати:

- Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината;

- Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;

- Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

- Повишаване безопасността на градската среда.

III. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Първоначалната оценка и последващия мониторинг са от ключово значение за успеха на Програмата. Реалната информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета позволява да бъдат предприети максимално ефективни мерки и оптимизация на изразходваните ресурси.

Основните причини за увеличаващата се популация на бездомните кучета са свързани с:

- Липсата на контрол върху популацията на безстопанствените кучета;
- Изоставяне на домашни кучета от собствениците.
- Домашните кучета свободно се размножават и стават причина за увеличаване популацията на безстопанствените кучета;
- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, след което те се изоставят;
- Липса на хуманно отношение към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности го изоставя;
- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета;
- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема, ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета.

Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците основно е причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на законовите разпоредби, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче. Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност.

Във връзка с динамиката на популацията на безстопанствените кучета в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяването им на територията на всяка община.

Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кмета на общината със заложен в него срок;

Кметът на общината издава заповед за извършване на преброяването.

Кметът на общината или определено от него длъжностно лице организира и контролира преброяването на безстопанствените кучета на територията на общината.

Преброяването се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или други юридически или физически лица, с опит в областта на статистиката или ветеринарната медицина при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

В преброяването не се допускат да участват лица, извършващи кастрация и обработка на кучетата по Националната програма на територията на съответната община.

Лицата, определени за извършване на преброяването, се обявяват на интернет страницата на общината.

Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.

При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

Преброяването се извършва по методика, одобрена от кмета на общината, като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

Община Девня приема да използва примерната методика за извършване преброяването на безстопанствените кучета на територията на Република България. За успешното прилагане на методиката на преброяване, ще бъде използвана определена информация като обща дължина на пътната мрежа (в км.) и/или брой на улиците. По време на самото преброяване всеки екип обикаля улиците на населеното място и отчита броя на забелязаните животни за изминатото разстояние / брой улици. Данните се записват и отчитат, като след обобщаването им по формула на принципа на простото линейно уравнение се изчислява общият брой на безстопанствените животни въз основа на общата пътна мрежа / общ брой на улиците. Допустимата грешка е +/- 10%. За постигане на по-точни резултати се препоръчва покриване на по-голяма територия на населеното място. От значение е преброяването да се извършва при подходящи метеорологични условия, съобразени с етологичните особености на вида. Избраната методика ще бъде определена в заповедта на кмета на община Девня за извършване на преброяването.

В срок от 20 работни дни след приключване на преброяването се съставя общ протокол за безстопанствените кучета на територията на общината, който включва:

1. използваната методика;
2. имената на лицата, извършили преброяването;
3. данни за разпределение на кучетата по населени места/квартали;

4. данни за общия брой на кучетата с посочените характеристики - приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние, наличие или липса на видима маркировка за извършена кастрация.

Протоколът се одобрява от кмета на общината и се публикува на интернет страницата ѝ.

До 1 март на годината, следваща преброяването, протоколът се изпраща в Областна дирекция по безопасност на храните – Варна.

Преброяването на безстопанствените кучета продължава да се извършва веднъж на всеки две години до приключване изпълнението на Националната програма.

IV.МЕТОДОЛОГИЯ, МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1.МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта -ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни. Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета.

Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче”, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от ЗВМД.

Кучетата достигат полова зрялост на ранна възраст, бързо се възпроизвеждат и броят им нараства за кратко време. В случай, че се подходи с отстраняване на безстопанствените кучета и прибирането им в приют се наблюдава временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. В резултат на това този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни”, при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

2. МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

2.1. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация.

Подходът за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са

заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта. Националната програма въвежда масова кастрация, което включва кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 12 месеца от изпълнението на Програмата и поддържане на ниво над 70% за следващите години от изпълнението ѝ.

Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице в сътрудничество с организации за защита на животните подготвят и провеждат изпълнението на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета.

За извършване на дейностите, на интернет страницата на общината се публикува обявление с информация и възможност за заявяване на участие в извършването им.

Залавянето и връщането по места на обработените безстопанствени кучета се извършват от екипи и/или доброволци по начин и при условия, които гарантират опазване здравето на животните и причиняване на минимално страдание.

В екипите се включват лица, които са преминали курс по защита и хуманно отношение към животните с издадено удостоверение за преминалото обучение.

Всеки екип се ръководи и контролира от ветеринарен лекар.

Залавянето на безстопанствените кучета се извършва съгласно:

1. годишен график, одобрен от кмета на общината, който включва:

а) районите и местата за залавяне на безстопанствените кучета;

б) срок за извършване на залавянето в съответния район/място;

в) списък на лицензираните превозни средства, използвани за транспортиране на заловените кучета;

г) списък на ветеринарномедицински амбулатории, в които ще се извършват кастрациите и следоперативният престой;

2. процедурен план за залавяне и транспортиране на безстопанствените кучета съгласно приложение № 1.

Същите процедури по залавяне на безстопанствени кучета се извършват и въз основа на подаден до общината сигнал.

Ветеринарномедицинските дейности на заловените кучета включват кастрация, маркиране, външно и вътрешно обезпаразитяване (включително за ехинококоза), ваксинация срещу бяс, издаване на паспорт.

Кмета на общината сключва договор с ветеринарномедицински заведения за изпълнение на дейностите по общинската програма.

Екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствени кучета на ветеринарномедицинските заведения с приемо-предавателен протокол съгласно приложение № 2, когато се предоставят от екип по залавяне или информационен талон № 1 за залавяне, приемане и връщане на безстопанствените кучета съгласно приложение № 3, когато се предоставят от доброволец.

Документите се издават в три екземпляра - един за екипа/доброволците, един за ветеринарно медицинското заведение и един за Община Девня, с вписани данни за заловените безстопанствени кучета.

Управителят на ветеринарномедицинското заведение предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето.

В случай на налична регистрация на кучето управителят уведомява собственика му.

При невъзможност на собственика на кучето да се яви в същия ден кучето се транспортира до най-близкия приют за безстопанствени кучета.

При неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомлението кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик.

Неосиновените кучета с установена регистрация се връщат по местата на залавянето им.

Управителят на ветеринарномедицинското заведение вписва кучетата в интегрираната информационна система на БАБХ - ВетИС, а ветеринарният лекар, извършил ветеринарномедицинските манипулации, ги отразява с подпис и печат в паспортите.

На заловените и обработени кучета се осигурява престой във ветеринарномедицинско заведение най-малко 24 часа за следоперативно възстановяване. Кучетата се изписват от ветеринарномедицинското заведение за връщане по места след преглед от ветеринарен лекар.

Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез:

1. вписването им в амбулаторен дневник по образец, одобрен от изпълнителния директор на БАБХ, с данни за всяко куче;
2. попълване на информационен талон № 2 за извършване на ветеринарномедицински дейности на безстопанствено куче съгласно приложение № 4.

До 15-то число на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета на общината копия от документите по приложение № 2, приложение № 3 и приложение № 4.

След извършване на ветеринарномедицинските дейности и преценка на продължителността на следоперативния престой от ветеринарния лекар, извършил кастрацията на кучетата, същите се връщат на местата на тяхното залавяне. Не се допуска връщане на кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала и летища съгласно чл. 48 от

Закона за защита на животните. В този случай или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти.

В срок до 15 декември на текущата година управителите на ветеринарномедицинските заведения представят в ОДБХ – Варна списък с идентификационните номера на кастрираните, обезпаразитени, ваксинирани, идентифицирани и въведени във ВетИС безстопанствени кучета. След проверка във ВетИС за съответствие на данните със списъка ОДБХ - Варна изготвя справка за идентифицирани и въведени във ВетИС безстопанствени кучета и заедно със списъка я предоставя на съответната община.

Граждани и организации за защита на животните могат да заявят писмено в Община Девня желанието си за поемане на грижите за върнатите по места кучета.

Същите са длъжни да подпишат декларации за поемане на ангажименти за:

- обезпаразитяване на всеки три месеца и реваксиниране срещу бяс веднъж годишно върнатите по места кучета
- да съхраняват паспортите им и ги заверяват ежегодно в общинска администрация;
- вземат мерки за предотвратяване на агресивно поведение на кучетата към хора или животни.

При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от представители на общинска администрация - Девня с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари, като могат да участват и представители на организации за защита на животните.

При липса на граждани и организации, заявили желание за грижи за безстопанствените кучета, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

2.2. Мерки за подпомагане изграждането на регионални приюти за безстопанствени кучета.

Регионални приюти могат да бъдат изградени и/или стопанисвани от:

-две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация;

-юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните;

-съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.

Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

-на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет;

-на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години.

Регионални приюти могат да бъдат изградени чрез:

-предоставяне на терени и сгради –държавна и общинска собственост;

-предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средно сročна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;

-изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;

-включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;

-включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;

-изработване на типов проект за изграждане на регионален приют. Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансионни и приюти за животни. Регионалните приюти се изграждат след обявено блокиране на раждаемостта на територията на цялата страна.

Блокиране на раждаемостта се констатира, когато за последните две години общините са представили отчети на БАБХ, че безстопанствените кучета на улицата във фертилна възраст са кастрирани, домашните кучета са регистрирани и редовно се провежда профилактика на върнатите по местообитание кучета.

Блокирането на раждаемостта на територията на цялата страна се обявява със заповед на изпълнителния директор на БАБХ въз основа на годишните отчети за изпълнение на общинските програми.

След блокиране на раждаемостта безстопанствените кучета се изтеглят от улицата поетапно и се настаняват в приюти по програми за намиране на собственик или за доживотно отглеждане.

2.3. Мерки за контрол върху развъдниците, търговците на кучета, пазарите за животни, зоомагазините и собствениците на кучета, отглеждани като компаньони.

Особено голям проблем през последните години е осъществяването на търговия и подаряване на кучета чрез интернет-сайтовете. Тази дейност все повече се разширява, поради липсата на регистрация, което от своя страна лишава компетентните органи от възможността да осъществяват контрол и да налагат санкции. С това се задълбочава ситуацията с нарастване на броя на безстопанствените кучета. Поради тази причина е необходимо активизиране на обществената намеса и повишаване информираността на гражданите за изпълнение на задълженията и контрола в тази област. За ограничаване на подобен тип дейности би спомогнало своевременното уведомяване на Областните дирекции по безопасност на храните, като лицата, които подаряват или придобиват

кучета следва да предоставят данни за новия собственик и за самото куче (име, пол, дата на раждане, паспорт, извършени ваксинации, данни за родителите на кучето). За справяне с проблема е необходимо познаване на действащото законодателство, както и подзаконовата нормативна база в тази област. Основни актове са Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на животните, Наредба № 41 от 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, Наредба № 39 от 2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености и други.

Право да осъществяват развъждане и търговия на кучета имат лицата, чиито обекти са регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. Контролът върху развъдниците, зоомагазините и пазарите за животни се извършва съгласно чл. 59, ал. 1 от Закона за защита на животните и чл. 7, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствени кучета се извършват информационни кампании, организирани от общината. Същите целят задълбочено запознаване с проблема, с действащата нормативна база и насърчаване на гражданската активност. Само чрез намеса от страна на обществото могат да се постигнат добри резултати. Информираността ще спомогне гражданите да регистрират своите домашни кучета, да предпочетат тяхната кастрация, да не извършват нерегламентирана търговия, при подаряване да уведомяват компетентните органи, за да могат да осъществят контрол. Следва да се засили обществената намеса, като всеки гражданин, който забележи нарушение и неспазване на изискванията да сигнализира своевременно общинските органи, които да осъществят своите правомощия и да предприемат необходимите мерки. Чрез засилване на контрола в тази област, чрез адекватни мерки и налагане на санкции могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема.

V.ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1.Ръководство

Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл.40, ал.3 и ал.4 от ЗЗЖ.

2.Координация

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между Кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, Областната колегия към българския ветеринарен съюз и Организация за защита на животните. На национално ниво координирането е чрез взаимодействие между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните, Министерство на финансите, Министерство на здравеопазването, Национално сдружение на общините в

република България, Български ветеринарен съюз и Организации за защита на животните.

3. Контрол по изпълнение на програмата

Контролът по изпълнение на общинската програма и планът по чл. 40 ал. 3 от Закона за защита на животните се осъществява от министъра на земеделието, храните и горите чрез Българската агенция по безопасност на храните.

4. Нормативна база

- Закон за защита на животните.

Предметът на ЗЗЖ е посочен в неговия чл.1, съгласно който законът урежда защитата на животните и механизмите за нейното осъществяване. Посочено е в какво се изразява защитата на животните – в опазване на техния живот, здраве и добро състояние, предпазването им от нехуманно, жестоко и особено жестоко отношение, осигуряване на подходящи грижи и условия за живот, съобразени с техните физиологични и поведенчески особености.

- Закон за ветеринарномедицинската дейност.

- Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета.

- Становище на Световната здравна организация.

- Европейската конвенция за защита на животните.

- Наредба № 4 от 1.02.2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност.

5. Финансиране

- Бюджет на Общината;

- Събрани средства от „такса за притежаване на куче”;

- Дарения от граждани, фирми и неправителствени организации - Приемането на даренията се осъществява с приемо-предавателен протокол ведно с документ за произход на дарението. Дарения предоставени от фирми и неправителствени организации, както и при изразено желание за договор от страна на физическите лица се приема със сключен договор между Дарител и Дарен/ дарението се приема от кметът на община Девня или упълномощено от него лице/, придружен с приемо-предавателен протокол и предоставен документ за произход на дарението;

- Международни програми и проекти;

- Други източници на финансиране.

VI.ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Управление и оценка на програмата.

Изпълнението на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Девня се управлява от кмета на общината и/или от упълномощено от него лице. Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата. Управлението включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи в Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие на организация за защита на животните, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. Докладване и отчетност.

а) Кметът на общината, ежегодно до 1 март на текущата година, внася отчет за изпълнението на програмата през предходната година до Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез Областна дирекция по безопасност на храните - Варна.

б) Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните ежегодно до 1 април внася отчет за изпълнение на общинските програми до Министъра на земеделието, храните и горите.

в) Министърът на земеделието, храните и горите ежегодно до 30 април внася за приемане от Министерския съвет отчет за изпълнението на Националната програма.

3. Уведомяване на обществеността

Приетата общинска програма и планът за действие на животните се публикува на интернет страница на община Девня в срок от 14 дни от тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

4.Време за изпълнение

Програмата влиза в сила след приемането ѝ от Общински съвет –Девня и обявяването ѝ на официалния сайт на Общината. Срокът за изпълнение на тази програма е 2026-2030 год.

VII.МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът ще бъде осъществяван по следните индикатори за изпълнение:

1.Брой на безстопанствени кучета, както следва:

- заловени;
- маркирани;
- кастрирани;
- ваксинирани (вкл. реваксинирани);
- обезпаразитени;
- настанени в приюти;
- върнати по места;
- осиновени;
- евтаназирани;
- умрели.

2.Брой на домашни кучета, както следва:

- регистрации;
- кастрирани.

3.Брой извършени проверки, както и:

- подадени сигнали, молби и жалби;
- констатирани нарушения;
- дадени предписания;
- съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления.

VIII. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1.КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатират несъответствия на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат коригиращи действия. Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление. Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие и анализ на причините, довели до него;
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му;
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му.

Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Девня може да се организират информационни кампании, съвместно с Областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Български ветеринарен съюз и неправителствени организации за защита на животните, които да популяризират проблема с безстопанствените кучета и да активизират обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета.

Кампаниите включват програми:

- включително за разясняване на обществеността за ползата от мерките по Програмата и нейното прилагане;
- рисковете и предпазването от зоонози;
- насърчаване на кастрацията и регистрацията на домашните кучета;
- ползата от кастрацията и връщането по места на безстопанствените животни, като се запълват градските ниши с кучета, които са ваксинирани и не се възпроизвеждат;
- осиновяването на безстопанствени кучета;
- повишаване на културата на отглеждане на домашни кучета;
- набиране на доброволци, които да подпомагат ежедневните грижи за кучетата и други дейности в приютите;
- набиране на средства за лечение на болни кучета.

Информационните кампании се извършват чрез разпространение на дигитални, брошури, видео клипове, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

IX. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Приложения:

Приложение № 1 – Процедурен план за залавяне и транспортиране на безстопанствени кучета

Приложение № 2 Приемо-предавателен протокол

Приложение № 3 Информационен талон № 1 за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета №

Приложение № 4 Информационен талон № 2 за извършване на ветеринарномедицински дейности на безстопанствено куче №

Приложение 1

Процедурен план за залавяне и транспортиране на безстопанствените кучета

1. Организация на работата на екипа по залавяне на кучетата:

1.1. Получава се график за деня, който съдържа и данни за доброволци по места, които съдействат за залавянето на кучетата.

1.2. Стриктно спазва маршрута, контролиран от общината чрез задължителен GPS за всяко транспортно средство.

1.3. Залавя и транспортира кучетата в районите и местата, включени в графика, като попълва необходимите документи със съответните данни на животните.

1.4. Настанява кучетата в помещенията към ветеринарномедицинското заведение, предвидени за тях.

2. Членове на екипа и техните задължения при залавяне на кучетата:

2.1. Шофьор:

а) движи се по разписание съгласно изготвения график;

б) попълва пътна книжка;

в) съдейства на ловеца за залавянето, качването и свалянето на кучетата от транспортното средство;

г) почиства транспортното средство и клетките.

2.2. Ловец:

а) координира съвместните дейности по залавяне на кучето с доброволци от организации за защита на животните;

б) залавя кучето с ръце или упойваща стрела (упояването се извършва от ветеринарен техник или под контрола на ветеринарен лекар);

в) поставя оборотна каишка на заловеното куче;

г) попълва приемо-предавателен протокол за предоставяне на безстопанствени кучета;

д) по време на транспортирането контролира състоянието на упоените кучета;

е) предоставя заловените кучета с необходимите документи за извършване на ветеринарномедицинските дейности.

3. Транспортиране на кучетата от екипите.

3.1. Изисквания за транспортното средство:

- а) да е специализирано и лицензирано от Българската агенция по безопасност на храните за превоз на живи животни;
- б) да е механично почистено и дезинфекцирано;
- в) да е закрито с цел предпазване на животните от неблагоприятни атмосферни условия;
- г) да има трайно обозначение за целта на използване и изписан телефонен номер;
- д) да има срещуположни прозорци или климатик в мястото, определено за животните, за осигуряване на вентилация на всички нива, термометър и аптечка за оказване на първа помощ на кучетата;
- е) да е оборудвано с подвижни индивидуални клетки с плътен под, издържащ на минимум 50 кг, с размер, при който кучето може да легне в цялата си дължина;
- ж) редовно да се измива и дезинфекцира мястото, определено за кучетата и клетките;
- з) между шофьорската кабина и помещението за кучета да има прозорец за наблюдение на състоянието на упоените кучета.

3.2. Микроклимат и скорост на движение:

- а) при температура в превозното средство, по-висока от 30 градуса и по-ниска от 5 градуса (с допустимо отклонение от - 5 или + 5 градуса), се преустановява превозът на кучета;
- б) при температури над 20 градуса прозорците се отварят изцяло, а през зимата - 1/3 част от прозореца;
- в) при спукано ауспухово гърне се преустановява превозът на животни;
- г) максималната скорост при транспортиране на кучета не надвишава 50 км/ч.

3.3. Настаняване и изваждане на кучето от транспортното средство:

- а) забранено е влаченето за главата, опашката, козината или крайниците, хвърлянето, изсипването от височина, използването на механични средства, причиняващи болка и/или нараняване на кучето; настаняване в помещението, предвидено за заловените кучета; помещението е съобразено с физиологичните и поведенческите нужди на съответния вид животни съгласно нормативните изисквания за хуманно отглеждане към тях.

Приложение 2

Приемно-предавателен протокол №

1. Залавяне на безстопанствено куче.

1.1. Имена на лицата от екипа, заловили кучето:

.....

(собствено и фамилно име)

1.2. Адрес за кореспонденция, телефон и e-mail за връзка с екипа:

.....
.....
1.3. Адрес на залавяне:

.....
(район, квартал, улица)

1.4. Час на залавяне:

1.5. Дата на залавяне:

1.6. Транспорт до ветеринарномедицинското заведение за обработка (вид и № на МПС)

1.7. Адрес на ветеринарномедицинското заведение:
.....

1.8. Данни за заловеното куче:

- външни характерни белези:

- големина:

- номер на временен нашийник:

- номер на транспондер (чип), татуировка

(в случай че има такива):

Подписи на членовете на екипа:

.....

.....

.....

Дата и час:

2. Прием на кучето (попълва се от ветеринарния лекар)

2.1. Ветеринарномедицинско заведение:
.....

2.2. Адрес:

2.3. Ветеринарен лекар, приел кучето:
.....

2.4. Статус на животното:

2.5. Пол:

Дата:

Име, подпис и печат на ветеринарния лекар:
.....

Имена и подписи на членовете на екипа:
.....
.....
.....

3. Връщане на обработеното куче на място на залавяне (попълва се от лицето, което връща кучето).

3.1. Адрес на връщане на кучето:
.....
(район, квартал, улица)

3.2. Връщане в общински/частен приют (при необходимост от по-дълъг престой)

Адрес на приюта:
.....

Имена и подписи на членовете на екипа:

.....
.....

..... Дата: г.

Приложение 3

Информационен талон № 1 за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени
кучета №

1. Залавяне на безстопанствено куче (попълва се от лицето, заловило кучето).

1.1. Име на лицето, заловило кучето:

.....

(собствено и фамилно име)

1.2. Адрес за кореспонденция:

.....

1.3. Телефон за връзка и е-тајлна лицето:

.....

1.4. Адрес на залавяне:

.....

(район, квартал, улица)

1.5. Час на залавяне:

1.6. Дата на залавяне:

1.7. Транспорт до ветеринарномедицинското заведение за обработка (вид и № на МПС):

.....

1.8. Адрес на ветеринарномедицинското заведение:

.....

(район, квартал, улица)

Подпис на доброволеца:

.....

Дата и час:

2. Прием на кучето (попълва се от ветеринарния лекар).

2.1. Ветеринарномедицинско заведение:

.....

2.2. Адрес:

.....

2.3. Ветеринарен лекар, приел кучето:

.....

2.4. Статус на животното:

.....

2.5. Пол:

2.6. Данни за обработеното куче:

- външни характерни белези:

- големина:

- номер на временен нашийник:

- номер на транспондер (чип), татуировка
(в случай че има такива):

Дата:

.....

Име, подпис и печат на ветеринарния лекар:

.....

Име и подпис на доброволеца:

.....

Желая да осигуря 24 часа

престой на кучето: Да Не

Доброволец:

3. Връщане на обработеното куче на място на залавяне (попълва се от лицето, което връща кучето).

3.1. Адрес на връщане на кучето:

.....

.....

(район, квартал, улица)

3.2. Връщане в общински/частен приют (при необходимост от по-дълъг престой)

Адрес на приюта:

.....

(район, квартал, улица)

3.3. Име на лицето, върнало кучето:

.....

3.4. Телефон за връзка и е-майна лицето:

.....

Дата: г. Подпис:

Приложение 4

Информационен талон № 2

за извършване на ветеринарномедицински дейности на безстопанствено куче №

1. Баркод с номер на електронния чип

.....

2. Номер на ветеринарномедицински паспорт на кучето:

.....

3. Ветеринарномедицински дейности по дати:

.....
.....
.....

4. Здравен статус на животното след извършване на дейностите:

.....
.....

5. Здравен статус при изписване на животното:

.....
.....

6. Име и адрес на лицето (доброволеца), на когото е предоставено кучето:

.....

Дата: г.

Подпис и печат:

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Девня е изготвена, съгласно чл. 40, ал. 3 и ал. 4 от ЗЗЖ, приета с Решение № от Протокол № / на Общинския съвет и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет Девня за срок 2026 - 2030 г.